

SVJETSKI USPJEH STUDENATA PRAVNOG FAKULTETA SVEUČILIŠTA U MOSTARU

Već tri godine naše Sveučilište sudjeluje na jednom od najprestižnijih natjecanja studenata prava na svijetu, Vis Moot-u. Studenti Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru ove su godine ostvarili veliki uspjeh, plasiravši se u završnu fazu ovog prestižnog natjecanja. Članovi ovogodišnjeg tima, kojega su činili govornici Doris Popović i Viktor Kolobara, uz vodstvo prijašnjih sudionika i trenera Karla Muse i Petra Čarapine dali su odgovore na neka pitanja vezana za ovo natjecanje i njihov ovogodišnji uspjeh.

Što je Vis Moot?

Willem C. Vis International Commercial Arbitration Moot (Vis Moot) je međunarodno natjecanje studenata iz oblasti trgovačkog i arbitražnog prava koje se svake godine održava u Beču, a radi se o jednom od najprestižnijih natjecanja za studente prava u svijetu. Natjecanje se odvija na engleskom jeziku i svake godine okuplja timove koji predstavljaju preko 350 svjetskih sveučilišta. Tim našeg sveučilišta prvi put je sudjelovao 2017. godine i, uz jednu godinu pauze, ovo je bio naš treći nastup.

Kakav je format natjecanja i kako izgledaju pripreme?

Format natjecanja sastoji se od pismene i usmene faze. Studenti na početku akademske godine dobiju fiktivan slučaj na oko 50 stranica, na temelju kojeg u idućim mjesecima rade na pisanju dva memoranduma (podneska) – tužbi i odgovoru na tužbu. Pritom se upoznaju sa svim relevantnim pravnim institutima, sudskim i arbitražnim odlukama, kao i različitim akademskim mišljenjima vezanim za tematiku navedenog slučaja. Nakon slanja drugog memoranduma krajem siječnja, slijedi nova faza u kojoj se studenti pripremaju za usmeno izlaganje argumentacije. U usmenoj fazi posebno mjesto zauzimaju tzv. pre-moots, prednatjecanja namijenjena pripremi za glavno natjecanje u Beču.

Kako je izgledalo natjecanje ove godine s obzirom na pandemiju koronavirusa?

Nažalost, s obzirom na izvanredne okolnosti uzrokovane pandemijom, ove godine smo nakon uspješno odrađenog pre-moota u Zenici ostali uskraćeni za putovanja, koja inače predstavljaju neizostavan dio usmenih priprema na Vis Mootu. Mnoga prednatjecanja koja se tradicionalno održavaju diljem Europe i svijeta morala su biti otkazana, dok su neka organizirana online. To je bio slučaj i s Middle East Pre-Mootom u Bahrainu, na kojem smo trebali sudjelovati uživo nakon pobjede u Zenici. Glavno natjecanje u Beču također je organizirano online, što je bio popriličan pothvat s obzirom na broj timova koji sudjeluju i na vremenske razlike između država iz kojih timovi dolaze.

Kako su izgledala online saslušanja?

Format online saslušanja je bio istovjetan onome što i inače očekuje studente u Beču. Članovi našeg tima sučeljavali su argumente s članovima drugih timova, pred panelom od tri arbitra. Arbitri su većinom profesori i praktičari iz područja trgovačkog, poslovnog i arbitražnog prava iz svih dijelova svijeta. Svaki tim ima na raspolaganju 30 minuta vremena koje može slobodno rasporediti prema različitim pitanjima u slučaju te za repliku na izlaganje drugog tima. Naravno, tijekom ovih izlaganja nisu rijetka ni pitanja arbitara, s čime se naš tim ove godine vrlo

uspješno nosio. U prvoj fazi svi timovi odrade po četiri saslušanja protiv drugih timova (generalne runde) - dva puta u ulozi tužitelja i dva puta u ulozi tuženog. Oni timovi koji su dobili najviše ocjene na ovim saslušanjima ulaze u drugu fazu - eliminacijske runde, koje se nastavljaju do finala.

Kakve rezultate je ostvario naš tim ove godine?

Prije svega, na prednatjecanju BiH Pre-Moot u Zenici podijelili smo prvo mjesto s timom iz Skopja u konkurenciji timova iz BiH, Njemačke, Hrvatske, Sjeverne Makedonije i Katara. Nakon toga, na prednatjecanju Middle East Pre-Moot u Bahrainu plasirali smo se na 5. mjesto u konkurenciji od 28 timova. Pritom je član našeg tima Viktor Kolobara uvršten među najbolje govornike na ovom prednatjecanju, dobivši tzv. *honorable mention*. Nakon navedenih uspjeha na prednatjecanjima uslijedio je i veliki uspjeh na glavnom natjecanju u Beču na kojem se naš tim ove godine plasirao u eliminacijske runde, odnosno među 64 najbolja tima u svjetskoj konkurenciji. U ukupnom poretku se plasirao na 47. mjesto. Ulazak u ovu fazu natjecanja ogroman je uspjeh kojem teže svi timovi koji se natječu, a mnoga sveučilišta koja sudjeluju godinama to još nisu ostvarila. Stoga je prilično postignuće u trećoj godini sudjelovanja biti svrstan u društvo

najprestižnijih svjetskih sveučilišta i kao tim dobiti također *honorable mention*.

Tko može sudjelovati i kakvo predznanje je potrebno za sudjelovanje?

Sudjelovati mogu svi studenti koji studiraju pravo ili koji u sklopu svog studija imaju pravne predmete. Obično se radi o studentima završnih godina diplomskog ili master studija budući su oni imali priliku slušati većinu relevantnih kolegija. S obzirom na specifičnu tematiku slučaja, s kojom se naši studenti najčešće dotad nisu susretali, posebno predznanje nije potrebno, potrebna je samo volja za rad. Naravno, poznavanje engleskog jezika se podrazumijeva, ali to ne bi trebala biti velika prepreka budući se samim radom na slučaju i poznavanje engleske pravne terminologije primjetno usavršava u hodu. Upravo je i taj oblik usavršavanja jedno od najvećih prednosti sudjelovanja na ovakvom natjecanju. Naravno, dodatna prednost je stjecanje samog iskustva, upoznavanje s kolegama i profesorima iz svih dijelova svijeta i sve mogućnosti koje se pritom otvaraju.

Poruka za kraj?

Na kraju bismo se željeli zahvaliti svima onima koji su doprinijeli ovom uspjehu. Prvenstveno tu je doc.dr.sc. Nikolina Maleta s Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, kao i vanjski suradnici poput doc.dr.sc. Patricije Živković i bivšeg sudionika kolege Tina

Aničića koji su aktivno pomogli u pripremi naših govornika za natjecanje u Beču. Također izražavamo nadu da će buduće generacije naših studenata ostvarivati i još veće uspjehe na ovom i sličnim međunarodnim natjecanjima te time doprinostiti prepoznatljivosti Sveučilišta u Mostaru i izvan granica BiH.